

Μουσική = Καινοτόμος Δραστηριότητα ;

Αξιότιμη κυρία Σύμβουλε Μουσικής Β. Ελλάδος,
Αγαπητοί συνάδελφοι και αγαπητά μέλη της κοινότητας,

Πριν μερικές εβδομάδες, ένα μαθητής μου στο Μουσικό Σχολείο Θεσσαλονίκης, λαμβάνοντας γνώση του τηλεοπτικού διαγωνισμού της ΕΡΤ3 με την επωνυμία "1^ο Μελωδώραμα – Μουσική Συνάντηση Σχολείων Ν. Θεσσαλονίκης" μου δήλωσε ότι επιθυμεί να συμμετάσχει, τραγουδώντας και συνοδεύοντας τον εαυτό του με κιθάρα. Μου ανέφερε ποιο τραγούδι έχει επιλέξει να παρουσιάσει, μου ζήτησε να τον βοηθήσω στην προετοιμασία του και να τον συνοδεύσω στο στούντιο.

Αρχικά τον ρώτησα γιατί ήθελε να συμμετάσχει. Μου είπε πως έβρισκε ελκυστική την ιδέα να βγει στην τηλεόραση και πίστευε πως η παρουσία του εκεί θα τον βοηθούσε σε μια μεταγενέστερη επαγγελματική αποκατάσταση ως τραγουδιστή. Τον ρώτησα ποιο βραβείο διεκδικούσε και ποια επιτροπή θα τον έκρινε. Μου απάντησε πως δεν γνώριζε και πως δεν τον ενδιέφερε ιδιαίτερα. Του ζήτησα να μου δείξει την αίτηση συμμετοχής, πράγμα που έκανε. Ρώτησα αν είναι σύμφωνοι οι γονείς του με αυτή την απόφαση και μου είπε ότι ο ένας το αποδέχεται πλήρως, ενώ ο άλλος έχει επιφυλάξεις. Αναφέροντάς του ότι είχα παρακολουθήσει την εκπομπή, ζήτησα να μου πει τη γνώμη του για αυτήν. Μου είπε ότι την έβρισκε κάπως "χαζή" και "light". Τέλος, τον ρώτησα για ποιο λόγο δεν πήρε μέρος φέτος στους "Πανελλήνιους Μαθητικούς Καλλιτεχνικούς Αγώνες" που διοργανώνει το ΥΠΕΠΘ και μου είπε ότι έλαβε μέρος στο παρελθόν, διακρίθηκε και δεν έβρισκε ιδιαίτερο λόγο να ξαναπάει, επαναλαμβάνοντας τη θέση του για τους στόχους που εξυπηρετούσε μια εμφάνιση στην τηλεόραση.

Στη συνέχεια έδειξα στο μαθητή το έγγραφο της ΕΡΤ3 που είχε φτάσει στο σχολείο, γνωστοποιώντας το διαγωνισμό και καλώντας τα σχολεία να συμμετάσχουν. Ύστερα, του έκανα τις παρακάτω ερωτήσεις, στις οποίες δεν μπόρεσε να απαντήσει πειστικά, όπως ο ίδιος παραδέχθηκε στο τέλος:

- Για ποιο λόγο η αίτηση συμμετοχής δεν αναγράφει τους διοργανωτές του διαγωνισμού;
- Για ποιο λόγο η αίτηση συμμετοχής δεν γράφει "1^ο Μελωδώραμα – Μουσική Συνάντηση Σχολείων Ν. Θεσσαλονίκης", αλλά "1^ος Τηλεοπτικός μαθητικός μουσικός διαγωνισμός";
- Για ποιο λόγο η αίτηση υπογράφεται μόνο από το Διευθυντή του Σχολείου, χωρίς να απαιτείται υπογραφή και από γονέα ή κηδεμόνα;
- Πόσο "υπεύθυνος" (όπως ζητείται να αναγραφεί στην αίτηση), μπορεί να είναι ένας καθηγητής ο οποίος δεν την υπογράφει;
- Η κατηγοριοποίηση της μουσικής (ΕΛΛΗΝΙΚΗ: έντεχνο, λαϊκό, ποπ, ρεμπέτικο, ΞΕΝΗ μουσική) είναι συμβατή με όσα διδάσκεται ο μαθητής ενός Μουσικού Σχολείου;
- Για ποιο λόγο η ποιότητα της μουσικής "ψηφίζεται" αντί να κρίνεται;

- Πώς καλείται το κοινό να "ψηφίσει" ένα ΣΧΟΛΕΙΟ, όταν το σχολείο αυτό μπορεί να "εκπροσωπείται" όσες φορές επιθυμεί από ατομικές ή ομαδικές συμμετοχές; Ποιος τελικά λαμβάνει μέρος στο διαγωνισμό; Το σχολείο ή συγκεκριμένοι μαθητές;
 - Η έναντι αντιτίμου και πολλαπλή ψήφος είναι θέμα που διδάσκεται ο μαθητής και στα σχολικά μαθήματα "Ιστορία", "Κοινωνική Πολιτική Αγωγή", "Εισαγωγή στο Δίκαιο και τους Πολιτικούς Θεσμούς";
 - Τι σημαίνει η έκφραση της ΕΡΤ3 "δώρο της επιβράβευσης";
 - Για ποιο λόγο ενθαρρύνεται η ομαδική-γηπεδική έκφραση των μαθητών στη διάρκεια της εκπομπής "Πάμε Καλά" υπό τον τίτλο "1^ο Μελωδόραμα" που παρουσιάζεται στην ΕΤ3 κάθε **Τετάρτη** και **Παρασκευή**;
 - Ποια η αναγκαιότητα παρουσίας security στο στούντιο κατά τη διάρκεια της εκπομπής "1^ο Μελωδόραμα"; Θα δεχόσουν να τραγουδήσεις οποιοδήποτε τραγούδι, πολύ περισσότερο κάποιο όπως "ο δρόμος είχε τη δική του ιστορία", με φόντο τηλεοπτικού πλάνου έναν ένστολο ιδιωτικό φρουρό, υπάλληλο εταιρίας security;
 - Μια *εμφάνιση σε μουσική σκηνή της πόλης μας και ένα δισκογραφικό συμβόλαιο* είναι στόχοι που μπορούν και πρέπει να επιδιώκονται μέσα από το δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας παιδείας;
 - Η μοναδική προβλεπόμενη διαδικασία μουσικής κρίσης από επιτροπή, "η οποία θα απαρτίζεται από εκπρόσωπο της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, της ΕΡΤ-3, της δισκογραφικής εταιρίας, από γνωστό μουσικό παραγωγό και από αναγνωρισμένο καλλιτέχνη", σε τι είδους δράση παραπέμπει: σε δράση *μουσών* ή εμπορίου;
 - Ποιον από τους επιδιωκόμενους μέσω του διαγωνισμού στόχους της ΕΡΤ3 εξυπηρετεί η εμβόλιμη προβολή μουσικών, καλλιτεχνών και παραγόντων στη διάρκεια της εκπομπής "1^ο Μελωδόραμα";
 - Ως "**μουσική**" νοείται: "γενική ηθική διαπαιδαγώγηση (ψυχαγωγία)", "διασκέδαση", "παθητική διαδικασία", "επάγγελμα", "σόου μπίζνες". Ποιες απ' αυτές τις σημασίες επιδιώκει να αναδείξει το νομικώς προσδιορισμένο μάθημα της μουσικής στην παιδεία, ποιες είναι συμβατές με το διαγωνισμό της ΕΡΤ3 και ποιες με τη συνταγματικώς προσδιορισμένη αποστολή της παιδείας;
 - Ποια είναι η σχέση ενός λογαριασμού της ΔΕΗ με την κρατική ΕΡΤ;
 - Ποια είναι η νομικώς προσδιορισμένη αποστολή της κρατικής ΕΡΤ και ποια η συνταγματικώς προσδιορισμένη κοινωνική αποστολή ραδιοφωνίας-τηλεόρασης;
 - Η κρατική ΕΡΤ είναι Α.Ε. και ανταγωνιστική ως προς την ιδιωτική τηλεόραση. Το ΥΠΕΠΘ, εποπτεύοντας κυρίως ΝΠΔΔ, αποτελεί έναν από τους βασικούς κυβερνητικούς τομείς δράσης, με άξονα το υπέρτατο δημόσιο αγαθό και δικαίωμα των πολιτών. Μια ενδεχόμενη συνεργασία τους μπορεί να εξυπηρετεί ταυτόχρονα το σύνολο των στόχων και των δύο νομικών προσώπων;
 - Ποιοι από πλευράς ΥΠΕΠΘ πρέπει να αποφασίζουν για τις προϋποθέσεις μιας τέτοιας συνεργασίας;

- Για ποιο λόγο η ΕΡΤ3 αποφασίζει να αναδείξει στο ευρύ κοινό "την αγάπη μαθητών και καθηγητών για τη μουσική"; Για ποιο λόγο η ΕΡΤ3 επιθυμεί να τονώσει και να επιβραβεύσει το "ηθικό των παιδιών που αγαπούν τη μουσική και το τραγούδι";
- Γιατί η ΕΡΤ3 δεν προσπαθεί να επιτύχει τους παραπάνω στόχους με δράση τελείως ανεξάρτητη από το ΥΠΕΠΘ; Δε θα μπορούσε να προκηρύξει διαγωνισμό μουσικής με τους όρους της αρεσκείας της, καλώντας υποψηφίους οποιασδήποτε ηλικίας;
- Εφόσον ο στόχος της εκπομπής "1^ο Μελωδώραμα" είναι ηθικώς ανεπίληπτος και η παρουσία μαθητών σ' αυτήν καθ' όλα νόμιμη, γιατί η ΕΡΤ3 αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστεί εμφαντικά τους καθηγητές που στηρίζουν την προσπάθεια της και το ΥΠΕΠΘ, τονίζοντας ότι το όλο εγχείρημα τελεί υπό την αιγίδα του;
- Η επαλληλία ευχαριστιών του ΥΠΕΠΘ και των ιδιωτών χορηγών στο τέλος της εκπομπής "Πάμε Καλά-1^ο Μελωδώραμα" συντελεί στην διακριτότητα των ρόλων τους;
- Ποιο είναι το περιεχόμενο της εκπομπής "Πάμε Καλά" υπό τον τίτλο "Πάμε Μελωδώραμα" που παρουσιάζεται στην ΕΤ3 κάθε **Δευτέρα, Τρίτη και Πέμπτη**;
- Γιατί η ΕΡΤ3 επιλέγει τελικά να ανταγωνιστεί αυτό που ισχυρίζεται ότι θέλει να προβάλλει, δηλαδή τους Πανελλήνιους Μαθητικούς Καλλιτεχνικούς Αγώνες που επί δεκαετία και πλέον διοργανώνει το ΥΠΕΠΘ;

Τέλος, ρώτησα τον μαθητή, αν όλες οι ερωτήσεις που του υπέβαλα, είναι παρόμοιες σε ύφος και επίπεδο προβληματισμού με αυτές που υποβάλλονται στους μαθητές και στους καθηγητές που συμμετέχουν στην εκπομπή. Η απάντησή του ήταν αρνητική. Ανακαλύπτοντας ένα πλήθος αναπάντητων ερωτημάτων, ο μαθητής φαινόταν διχασμένος και καταλαβαίνοντας την πλήρη αντίθεση που είχα προς τη συμμετοχή του στο "1^ο Μελωδώραμα" δέχθηκε την πρότασή μου: να επανεξετάσει την απόφασή του και να συζητήσει με τους γονείς του. Ως πρόσθετο υλικό προβληματισμού, του παρέδωσα ένα DVD-ROM που περιείχε κείμενο πολιτικών θέσεων, σχετικό με όσα συζητήσαμε και είχε συνταχθεί από ομάδα δασκάλων στην οποία συμμετείχα. Δύο μέρες μετά, ο μαθητής μου ανακοίνωσε ότι δεν επιθυμούσε πλέον να συμμετάσχει στο διαγωνισμό της ΕΡΤ3.

Κυρία Παπαπαναγιώτου, πέρασε καιρός από τότε που το θέμα τέθηκε για πρώτη φορά στην κοινότητα. Έχοντας σαφή αρνητική θέση, προσπάθησα να είμαι διακριτικός, εξαιτίας και μόνον του θεσμικού σας ρόλου, θεωρώντας ότι για ένα τέτοιο θέμα, [που προσωπικά αξιολογώ ως το σημαντικότερο που αντιμετώπισα στο σχολείο την τελευταία δεκαετία], σας ανήκει η πρωτοβουλία της τοποθέτησης.

Οι εξελίξεις και το πέρασμα του χρόνου με υποχρεώνουν, δίχως άλλη αναβολή, να το θέσω ευθέως στην κρίση σας, όπως φυσικά και στην κρίση των συναδέλφων, με τις εξής, κατ' αρχήν, διαστάσεις:

1. Θεωρείτε ότι ο τρόπος που αντιμετώπισα το θέμα με το μαθητή, έρχεται σε αντίθεση με τη στοχοθεσία του μαθήματος της μουσικής, όπως αυτή εκφράζεται στα αναλυτικά προγράμματα;

2. Ζητήθηκε από το ΥΠΕΠΘ η γνώμη σας για την υλοποίηση του τηλεοπτικού μουσικού διαγωνισμού; Υπέπεσε στην αντίληψή σας ένα αντίστοιχο αίτημα γνωμοδότησης άλλων καθ' ύλην αρμοδίων, όπως η Καλλιτεχνική Επιτροπή ή το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο;

3. Ως πότε τα Μουσικά Σχολεία και η Αισθητική Αγωγή θα εντάσσονται, δια του οργανογράμματος του ΥΠΕΠΘ, στο τμήμα Σ.Ε.Π.Ε.Δ. (Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων);

4. Ως πότε ο ορισμός της μουσικής και τα θέματα μουσικής παιδείας θα εγκαταλείπονται από τους μουσικούς στους φιλόμους και τους επιτήδειους, στους διψώντες για κοινωνική προβολή;

5. Τα Μουσικά Σχολεία είναι τυπικώς Ολοήμερα Σχολεία; Τότε καλώς παραπαίουν μεταξύ σχολείων στείρας, πρόωρης εξειδίκευσης και "ανοιχτών, δημοκρατικών σχολείων -ελκυστικής μάθησης, της δημιουργίας και του πολιτισμού". Τι λόγο ύπαρξης επί τέλους έχουν η ΜΟΥΣΙΚΗ και οι "ΚΑΛΕΣ ΤΕΧΝΕΣ" στην ΠΑΙΔΕΙΑ; Τόσο σημαντικό όσο όλοι διατείνονται (και) με την αφορμή του "Πάμε Καλά"; Γιατί τότε τις αφήνουμε στο "κρυφό πρόγραμμα", στις "καινοτόμες δραστηριότητες", στην "ευέλικτη ζώνη" του σχολείου; Μήπως για να τις μεταχειριζόμαστε ιδιωτικώς κατά το δοκούν; Μα.., αυτό το "κατά το δοκούν" δεν έφερε σήμερα τη μελοδωραματική ιδιότητα στο σπίτι μας; Αυτή δεν είναι η αδυναμία που εντοπίζει το *ίδιον συμφέρον* και με την ανοχή μας προσπαθεί να μετατρέψει τον εναπομείναντα πολίτη σε πελάτη; Στο πλαίσιο αυτό δεν ξεκίνησε η θεσμική ολίσθηση των πανελλήνιων μαθητικών καλλιτεχνικών αγώνων του ΥΠΕΠΘ προς τους ιδιώτες –με τη λυπηρή μεσολάβηση της κρατικής ΕΡΤ; Οι αποκομίζοντες και οργανωτές της συγκεκριμένης εκπομπής δεν είναι σήμερα συν-ρυθμιστές της παιδείας; Νομίζετε ότι η πορεία αυτή δεν θα έχει επόμενο στάδιο;

Ως πότε θα γίνονται τα ανωτέρω, χάρις και στη δική μας βουβή στάση, στις δικές μας παραλείψεις, στις δικές μας λανθασμένες επιλογές;

Η συνετή στάση και η πρωτοπορία που επιδείξατε στη έως τώρα θητεία σας και Σύμβουλε (και με τη δημιουργία αυτής της κοινότητας) αποτελεί εγγύηση, ότι όσα κοινά μυστικά θέτω σήμερα δημοσίως, θα αποτελέσουν χάρις στη δική σας αποφασιστική παρέμβαση, θέματα προβληματισμού και δράσεων. Ελπίζω ότι συμφωνείτε με την εκτίμηση πως η εντός της κοινότητας (κατ' αρχήν) ανταλλαγή απόψεων (που έτσι αποκτά νέα δυναμική) είναι χρησιμότερη από προφορικές συζητήσεις εκτόνωσης 2-3 ατόμων σε *café*, ή όσων τελικά μαζευτούμε στη Δράκεια. Συνελόντι ειπείν:

Μουσική = Καινοτόμος δραστηριότητα ;

Μουσικοί : Τοποθετηθείτε !

Στέργιος Ζυγούρας

23 Απριλίου 2006
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ